
КМҚК №11 "Таңшолпан" бөбекжай - бақшасы

**№1 педагогикалық кеңес шешімімен
"Бекітілді"**

Бөбекжай- бақша директоры

С.Ж.Жанекешова

**№3 «Қыран» ортаңғы тобының
«Саналы саусақтар»
вариативтік компонент
ұйымдастырылған оқу қызметінің жоспары**

2020-2021 оқу жылы

Түсінік хат

Бұл бағдарламадағы тақырыптар балалардың тиісті жас ерекшеліктеріне байланысты құрылған. Апталық жүктемесі - 1 сағат. Бағдарламада дәстүрлі емес тәсілмен өздеріне таныс көркемдік материалдарды пайдаланып сурет салуда балалардың саусақ бұлшықеттеріні дамиды, зейіні тұрақтанады.

Көркемдеуге арналған материалдар, оның ішінде алақанмен, құлақ шұқуға арналған мақталы таяқшамен, саусақпен, таяқпен сурет салуда балалар өз ойларын, сезімдерін қағаз бетіне түсіруіне көмектеседі. Балалардың эстетикалық сезімдері қалыптасып сурет салуға деген құштарлықтары артады. Бастаған істерін аяғына дейін жеткізуге ұмтылады..

Балаларда бір-біріне деген достық қарым-қатынас, бір-біріне көмектесуге ынталы болуына тәрбиелейді.

Баланың ұсақ моторикасының даму деңгейі - баланың мектепке дайындығының бір көрсеткіші болып табылады. Саусақ моторикасы жоғары деңгейде дамыған бала логикалық түрде ойлай біледі, оның байланыстыра сөйлеу тілі дамыған, есте сақтау қабілеті мен зейіні жоғары деңгейде қалыптасқан болып келеді. Ұсақ қимылдарды орындау арқылы баланың шыдамдылығы мен зейіні жаттығады, қиялы дамиды, ойы толығады. Баланың ұсақ моторикасын дамыту жұмысын ерте жастан бастаған дұрыс. Мектепке дейінгі ерте жастағы балаларды тәрбиелеу барысында қол жаттықтыру, қол буындарын, қол қимылын дамыту бағытындағы жаттығулар мен тапсырмаларға көбірек назар аудару қажет. Біріншіден ,

бұл жұмыстар баланың интеллектуальдық ойлау қабілетінің дамуына әсер етеді, екіншіден, оны жаза білу дағдыларына икемдейді.

Мақсаты: Ерте жастағы балалардың жалпы интеллектуальды түрде және қолдың ұсақ моторикасын дамыту, дәстүрлі емес әдіспен сурет салу арқылы көркемдік - шығармашылық қабілетін барысында еркін ойлауына, еркін жұмыс жасай білуіне мүмкіндік беру.

Білімділік: Дәстүрлі емес сурет салу әдістерін ажырату, атау оны практикада пайдалану. Умаждалған қағаз, тығын, істік, жіп т.б көркем материалдармен жұмыс істеу әдістеріне үйрету. Геометриялық пішіндер мен негізгі түстерді ажыратуға үйрету.

- **Міндеттері:** қолдың ептілігін дамытады;
- қолдың қозғалысын түзейді;
- зейінін тұрақтандырады;
- көріп қабылдаудың деңгейін дамытады;
- шығармашылық қабілетін дамытады.

Күтілетін нәтиже: Сурет салудың дәстүрлі емес әдістерін практикада қолдануға, атауға, ажыратуға үйренеді.

Күтілетін нәтижелер:

Нені біледі: Дәстүрлі емес сурет салу әдістерін ажырату, атау оны практикада пайдалану. Умаждалған қағаз, тығын, істік, жіп т.б көркем материалдармен жұмыс істеу әдістеріне үйрету. Геометриялық пішіндер мен негізгі түстерді ажыратуға үйрету.

Қандай түсініктерді игерді: Сурет салудың дәстүрлі емес әдістерін практикада қолдануға, атауға, ажыратуға үйренеді.

Меңгерген дағдылары мен іскерліктері:

- Дәстүрлі емес көркем материалдармен жұмыс істеу әдістерін меңгереді.
- Негізгі және қосымша түстер мен геометриялық пішіндерді ажыратады, ұсақ қол моторикасы, шығармашылығы, қиялы, байқампаздығы, ойлауы дамиды.
- Бейнелеу өнеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімі қалыптасады.

Мерзімі: Ортаңғы топ аптасына 1 рет, жылына 36 сағатқа, 1 жылға құрылған.

Р/с	Тақырыбы	Мақсаты	Керекті құралдар, көрнекіліктер
1	"Қызыл-сары жапырақтар"(саусақпен сурет салу)	Саусақпен сурет салу әдісімен таныстыру, саусақпен сурет салуға үйрету.Негізгі түсініктерді бекіту сурет салуға деген қызығушылығын туғызу.	Ағаштың суреті бар ақ қағаз,сары қызыл гуашь, шүберек
2	"Жау, жау жаңбыр жау жаңбыр" (саусақпен сурет салу)	Саусақпен сурет салуды ары қарай жалғастыру. Саусақ бұлшық етін дамыту.Ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Күлгін түсті А4 қағаз әр көлемдегі бұлт жапсырылған көк гуашь, шүберек.
3	"Бұтақтағыжидектер" (саусақпенсурет салу)	Балаларды бұтақтағы жидектеркомпозициясын құруға үйрету саусақ бұлшық еттерін дамыту Қоршаған ортаны аялай білуге тәрбиелеу.	дайын бұтақтардың суреті қызыл гуашь, шүберек.
4	"Көңілді саңырау-кұлақтар" (саусақпен сурет салу)	Қағаз бетіне бірдей ритмде толық нүктелерді салуды үйрету.саңырауқұлақ қалпағын әдемі бояу қабілетін бекіту саусақ бұлшық етін дамыту, жұмысына шығармашылықпен қарауға тарту	Қағаздан қиылған саңырауқұлақ пішіні, ақ гуашь шүберек, саңырауқұлақтардың суреттері.
5	"Жемістер" (саусақпен сурет салу)	Дайын пішінді безендіруді үйрету зейін қоя білу, қимыл дәлдігін дамыту түстерді пішіндерді бекіту, эстетикалық талғамға ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Дайын пішіндегі, қызыл сары гуашь, шүберек
6	"Бұршақ жауды" (істікпен сурет салу)	Үстікпен ноқаттарды жиі, бір-біріне жақын орналастыру арқылы бұршақты, бұлтты салуға үйрету. Маусымдық құбылыстар туралы	Көгілдір түсті қағаз ақ және көк гуашь, шүберек.

		ұғымдарын бекіту ықыласты болуға достарына көмектесуге тәрбиелеу.	
7	"Құламайтын қуыршақ" (саусақпен сурет салу)	Заттың пішінін саусақпен әшекелеуге үйрету. Саусақ бұлшық еттерін дамыту ұқыптылыққа тәрбиелеу	Дайын қуршақ пішіндері қызыл гуашь шүберек.
8	"Ертегідегі құс" (саусақпен сурет салу)	Берілген пішіннің сұлбасынан шықпай түстерді үйлесімді пайдалана отырып, ертегі құсын безендіруді үйрету үйренген машықты пайдалана білуін дамыту. Ықыласты болуға тәрбиелеу	Дайын ертегі құсының пішіні гуашь, шүберек
9	"Күзгі кілем" (саусақпен сурет салу)	Негізгі түстер туралы түсініктерін нақтылау, сурет салуға деген ынтасын арттыру, өз жұмыстарына деген ұқыптылыққа тәрбиелеу	Түрлі- түсті гуашь, қағаз
10	"Піскен алмалар" (картоппен мөрлеп сурет салу)	Картоптың көмегімен бастыра сурет салуға әшекейлеуге үйрету, сурет салуға деген қызығушылығын туғызу, саусақ бұлшық еттерін дамыту, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Дайын пішін, гуашь, шүберек, картоп
11	"Әдемі тәрелке" (пробкімен сурет салу)	Ұсынылған пішіннің сұлбасынан шықпай дәстүрден тыс әдіспен пробкімен безендіруге үйрету, ойлауын қиялын дамыту ұқыпты жұмыс істеуге тәрбиелеу	Дайын тәрелке пішіні, сары гуашь, пробкі

12	"Сәуленің алжапқышы" (пробкімен сурет салу)	Алжапқыштың жиегіне пробкімен дөңгелектер сала безендіру үйрету, саусақ бұлшық еттерін дамыту, ыждағаттылықпен ұқыптылыққа тәрбиелеу	Дайын пішін, пробкі, гуашь
13	"Кішкентай шырша" (саусақпенсурет салу)	Саусақпен сурет салу қабілетін бекіту, қағаз бетіне толық ноқаттарды салуға үйрету, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Дайын шыршаның пішіні жасыл, қызыл, көк түсті,гуашь, шүберек.
14	"Мыршайларға арналған қолғаптар" (пробкімен әшекейлеу)	Заттың бөліктерін тануға атауға үйрету,(бармағы, алақаны жылы қалың) қолғап пішінінен пробкімен әшекейлеуге үйрету.(ортасына жиегіне ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Қолғап үлгісі,пробкілер,көк, қызыл,жасыл, гуашь
15	"Саптаяқтағы әдемі бұршақтар" (пробкімен әшекейлеу)	Балаларды ыдыс-аяқ заттарын тәрбиешінің үлгісі бойынша безендіруді үйрету,ырғақты сезінуін дамыту,сурет салуға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	Ыдыс-аяқ суреттері Саптаяқтың дайын пішіні пробкі ,гуашь ,шүберек.
16	"Менің сүйікті ойыншығым құлыншақ" (саусақпен сурет салу)	Ұсынылған сұлбаны түрлі-түсті ноқаттарменбейнелеу үнінсаусақты пайдалануды бекіту,қиялын дамыту,ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Дайын пішін ,гуашь, шүберек, «үй жануарлары» суреттержинағы.
17	"Достарыма арналған қалың жиде"	Қарапайым өрнек салуға үйрету, саусақпен сурет салу техникасын әрі қарай жалғастыру, түстерді бекіту, саусақ бұлшық етін	Жиденің пішіні, гуашь,екі қуыршақ.

	(саусақпен сурет салу)	дамыту,эстетикалық талғамға тәрбиелеу.	
18	"Бөкебайды әсемде" (картоппен мөрлеп істікпен сурет салу)	Жолақшаны қарапайым өрнекпен(гүл,нүкте)кезектестіре отырыпбезендіруге үйретушығармашылығын, қиялын дамыту, ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Гуашь, мөр ,істік.
19	"Кішкентай шыршаға қыста суық" (саусақпен сурет салу)	Суреттің барлық бетіне аусақпен ноқаттарды салуды жаттықтыру, түстерді қабылдауын дамыту, шыршаның бейнесі арқылы табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Шыршаның дайын пішіні, ақ немесе көгілдір гуашь.
20	"Қар жауып тұр" (саусақпен сурет салу)	Саусақпен сурет салуды ары қарай жалғастыру , саусақ бұлшық етін дамыту, табиғатқа қоршаған айналаға деген сезімге тәрбиелеу.	Ақ гуашь,ағаш, шүберек.
21	"Менің сүйікті ойыншығым" (тығынмен, саусақпен сурет салу)	Берілген сұлбадан шықпай бейнені тығынмен әшекейлеуге жаттықтыру, саусақ бұлшық етін дамыту ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Гуашь,ыдыстар,доптардың суреті.
22	"Шыршадағы шамдар" (саусақпен сурет салу)	Дәстүрлі емес әдіспен сурет салуды ары қарай жалғастыру, саусақ бұлшық еттерін дамыту,әдемілікті сезінуге, эстетикалық талғамға тәрбиелеу	Гуашь,ыдыс,су,шүберек,шыршаның дайын суреті.
23	"Қонжыққа көпшік	Шаршы пішіндес заттарды бұрыштарына	Гуашь, тығын,

	сыйлайық" (тығынмен салу)	бастыру әдісі бойынша безендіруге үйрету, зейін аударуын қиялдауын дамыту, сурет салуға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	ыдыс, шүберек, қонжық дайын пішін.
24	"Өз ойлары бойынша сурет салу"	Өз ойларымен сурет салу қабілетін дамыту, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу	Көрме ұйымдастыру
25	"Анамызға арналған гүл" (алақанмен сурет салу)	Батыру әдісі бойынша гүлдерді алақан мен алақанның қырымен салуға үйрету шөптерді өз бетімен салуға қызығушылығын туғызу. Негізгі түстерді бекіту.	Гуашь, ақ қағаз, шүберек, гүлдердің әртүрлі қағаздан қиылған түрлері.
26	"Күн" (алақанмен сурет салу)	Алақанмен күн салуды үйрету. Дәстүрден тыс әдісті пайдалана отырып бояуды үйлестіру жұмыс жасау дағдысын қалыптастыру қолдың ұсақ бұлшық етін дамыту аңғарыппаздыққа тәрбиелеу.	Гуашь, сары түсті шүберек.
27	"Әдемі балықтар" (алақанмен сурет салу)	Балықтар олардың тіршілігі туралы түсінік беру. Жетіспейтін бөліктерін жетістіре отырып, алақанмен балық бейнесін жасауға үйрету. Елестету қабілетін қолдың ұсақ, бұлшық еттерін дамыту ынталы болуға тәрбиелеу.	Көгілдір қағаз, гуашь қызыл, жасыл, көк түстер.
28	"Сегізаяқтар" (алақанмен сурет салу)	Алақанды пайдалана отырып, сегізаяқтың бейнесін салуды үйрету	Көгілдір қағаз, гуашь.
29	"Әдемі алаң"	Батыру әдісі бойынша гүлдерді алақанмен	Гуашь (жасыл, қызыл, сары)

	(алақанмен сурет салу)	сурет салуға үйрету, шөптерді өз бетімен салуға қызығушылығын туғызу негізгі түстерді бекіту	шүберек, ақ қағаз.
30	"Алма ағашы гүлдеді" (істікпен сурет салу) (ватная палочка)	Дайын бейнені ұсақ ақ гүлдермен толықтыра отырып гүлден алма ағашын көрсете білуге үйрету, істікпен көмкерілген сурет салуды бекіту, гуашьпен жұмыс жасау машығын дамыту эстетикалық талғамға тәрбиелеу	ағаштың дайын формасы, істік, гуашь, шүберек.
31	"Марғау" (істікпен сурет салу)	Балаларды істіктің (мақта таяқшаның) көмегімен түрту тәсілімен мысықтың бейнесін жасауды үйрету, сурет салуға деген қызығушылығын қалыптастыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу	Мысықтың пішіні, гуашь, істік, шүберек.
32	"Сүйкімді көжек" (істікпен сурет салу)	Бейнені ұсақ бөлшектермен толықтыруды істікпен нүкте қоюды үйрету, қимыл үйлесімділігін бейненің шетін сезінуін дамыту талап танушылыққа тәрбиелеу.	Дайын пішін, гуашь, істік.
33	"Қанқыз" (істікпен сурет салу)	Әдемі жәндіктердің суретін салуды үйрету. ноқаттарды заттың жоғары жағына бірдей етіп салу қабілетін бекіту пішін мен түсті сезінуін дамыту ұқыптылыққа тәрбиелеу	Дайын пішін, гуашь, кара шүберек істік.
34	"Балапан және бақ-бақ"	Батыру әдісі бойынша істікпен балапан мен бақбақтың бейнесін жасауға үйрету.	Сары түсті гуашь, фломастер,

	(істікпен сурет салу)	Композицияқұру қабілетін дамыту, сурет салуға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	шүберек.
35	"Түрлі-түсті шарлар» (істікпен сурет салу)	Гуашьпен ұшатын әдемі шарларды салуға деген қызығушылығынтуғызу. Сопақша пішінді сурет салуға үйрету ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Дайын сопақша пішіндер, гуашь, істік, фломастер .
36	"Өз ойлары бойынша сурет салу" (көрме ұйымдастыру)	Бастаған ісін соңына дейін жеткізуді сурет салу үшін тақырыпты өздері таңдауды үйрету. Елестету қабілетін дамыту өз суреттерін әңгімелеп беруге деген ынталылыққа тәрбиелеу.	Гуашь, қажеттіқұралдар.